

AVE MARIA

ŠTEV. (NO.) 4.

FEBRUARY 19th 1921.

LETO (VOL.) XIII.

"AVE MARIA"

Izhaja vsaka drugo soboto—Published every second Saturday by

FRANCISCAN FATHERS

In the interest of the Order of St. Francis.

1852 West 22nd Place

CHICAGO, ILL.

Naročnina \$3.00 na leto.—Subscription Price \$3.00 per year.

Published and distributed under permit (No. 650) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois, by order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Entered as second-class matter Oct. 20, 1919 at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on October 25, 1919.

VELIKA ZALOGA KNJIG.

Iz Evrope smo dobili te dni nad 500 zavojev najrazličnejših slovenskih knjig. Tako imamo sedaj največjo slovensko knjigarno v Ameriki. Kar se pri nas ne dobi, to se v Ameriki sploh ne dobi, kar se tiče slovenskih knjig.

V zimskih večerih ni prijetnejše zabave, kakor je lepa in koristna knjiga. Mi smo vse premalo do sedaj pazili na to, da bi se bili izobraževali. Zato pa marsikdo v Ameriki ni tako napredoval, kakor bi lahko, ako bi bil kaj več znal. Danes velja pravilo. Kolikor znaš, samo toliko veljaš.

Zato rojaki sezite po bogati zbirki slovenskih knjig in izobrazujte se!

Za danes priporočamo:

DVA KRASNA BISERA V NAŠEM LEPOSLOVJU.

Naš samostanski slavček Mati Elizabeta Kremžar, uršulinka iz Ljubljane, nam je poslala večjo zalogo svojih poezij. In sicer prvi zvezek, ki nosi naslov, "Iz moje celice" in drugi "Cvetje na potu življenja".

"Iz moje celice" je zbirka najlepših biserov slovenske poezije. Tu je zbrala častita pesnica 82 svojih, lahko rečemo, najlepših pesmic.

Teh poezij smo se zveselili, ker se resnemu in treznemu človeku že gabi vedno čitali v poezijah same zaljubljene izlive bolnega mladega in dostikrat pokvarjenega srca, kjer je v resnici tako malo poezije in tako malo resnobe in še manj estetike. Zato se človek res oddahne, ko začne čitati te prelepe pesmice.

Ta zbirka je razdeljena v dva dela, v prvem delu "V svitu večne luči" je zbrala krasne pesmice o presv. Zakramentu. V te je pesnica izlila vso svojo redovniško dušo prave neveste Kristusove, ki ve, kakaj je stopila v red in ki pozna Onega, katerega njena duša ljubi. Ko človek čita te izlive polne duše, mu

nehote zagori srce ljubezni do Onega, ki gori za nas v naših tabernakljih. Zato je ni lepše tvarine za kako premišljevanje pred presvetim Zakramentom, kakor vsaka teh pesmic. Vzemj to knjigo in pojdi "V svit večne luči", prečitaj počasi in premišljeno katerokoli teh pesmic, premisli vsako besedo, vsako vrstico in videl boš kako globoke so te pesmice, kako polne žive vere in kako prepojene z gorečo ljubeznijo, s tako, kakoršna hoče od nas naš gospod Jezus. Prečitaj na primer ono: "Prah si dvignil . . .", ali "Blažena jutra", "Srečanje" itd.

"Rosa mystica — Roža skrivnostna" je drugi del teh poezij. Tu so Marijine pesmice. Nobžen otrok bi ne mogel tako prisrčno, tako ljubko, tako ljubeznjivo govoriti s svojo materjo, kakor govori Mati Elizabeta z Marijo, svojo nebeško materjo.

"Kjer mjrte cveto" je oddelek raznih pesmic, ki so enako polne najlepše in najmilejše poezije.

Da, ko smo prečitali to celo knjižico, smo vsiknili: To je, kar se imenuje poezija in kar je poezija.

Ne moremo dovolj priporočati našim rojakom, da sežejo po tej krasni knjižici. Postala bo gotovo njih najljubša knjiga, katero bodo vedno z največjim veseljem rabili, kajti te pesmice so vzete tako naravnost iz dna slovenske

nepokvarjene duše, da se vsako nepokvarjeno srce naslaja ob njih, kakor ob najprijetnejši in najslajši godbi.

Zato, rojak, naroči si te poezije in prepričaj se boš sam!

"Cvetje na potu življenja" se imenuje drugi zvezek poezij Matere Elizabete Kremžar. — Vsebinsko teh poezij naznaja sama pesnica na prvi strani tako-le: "Sopek slavnostnih deklamacij, srčnih in blagih častitek ob slavnostnih, godovih in drugih spominskih dneh". Pridejani sta tudi dve igri oziroma dramska prizora: "Jezušček med cvetjem" in "Osmero blagorov". Nekaj krasnega, posebno za naše šolske prireditve. Pridejavanja je tudi glazba za posamezne pesmice.

Tudi to zbirko priporočamo vsem rojakom. Prepričani smo, da se je bodo tako zveselili, kakor smo se je mi.

PROŠNJE IN IZJAVE

Rojakom, kateri želijo dobiti svoje sorodnike iz stare domovine v Ameriko

izdeluje

MIHAEL ŽELEZNIKAR

slovenski javni notar
v uradu "EDINOST"

Pišite za pojasnila na:

"EDINOST"

1849 West 22nd. Street,
CHICAGO, ILL.

FRANK SUHADOLNIK

veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost". On je zastopnik za ta dva lista. Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem. — On ima

VELIKO ZALOGO OBUVAL

Zanesljiva in točna postrežba
6107 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Slovenski zobozdravnik

DR. M. JOSIP PLEŠE

Ordinira od 10. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Po dogovoru ordinira tudi izven določenih ur.

Specialist in Bridge Work and Gold inlays

2399 SILVER STREET, BROOKLYN, N. Y.

ŠTEV. (NO.) 4.

FEBRUARY 19th 1921.

LETO (VOL.) XIII.

Naročnina za celo leto s koledarjem za Ameriko \$3.00.
Naročnina za pol leta

Za Evropo ..... \$3.50.
za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

IN CRUCE SALUS -- V KRIŽU JE REŠITEV.

H. B.

Upali smo, da bo kri, ki je v potokih tekla, za človeštvo rešivna kri. Vsak dan smo željno gledali, kdaj bo na razvalinah, ki jih je pustila vojska, zaplapolala krvava zastava križa, znamenje sprave in poročstvo lepše bodočnosti. Dolgo smo čakali in upali, a ko so zavihrali mesto križa rdeči zastavi, evolucije in kulturnega boja, križu sovražni zastavi, smo obupali. Človeštvo ni spoznalo dneva svojega obiskanja, ni razumelo, da mu je hotel Bog mej bojnim gromom svoje, od njega pozabljene zapovedi, na novo v spomin poklicati. Zato se bodo krvave in nekrvave vojske vrstile dalje, dokler ne bodo krščanski narod še bolj ponižani, sestradani in slečeni spoznali, če jih Bog ne bo prej prisiljen s slepoto udariti, da:

In cruce salus — v križu je rešitev, samo v križu.

Ko so se po krvavem svetovnem potopu graditelji novega reda vsedli k mirovni konferenci, je vse z velikimi upi zrlo v Pariz. Vse si je obetalo zlate čase pravice in svobode, zlasti mali narodi, ki so bili dotlej le podlaga tujčevi peti, le materijal za barikade proti sovražniku. Zmotili so se, temeljito so se zmotili. Mesto pravice vlada še večja krivica, iz ene sužnosti so prišli v drugo, še hujšo. Če so bili prej tepeni z bičem, jih zdaj pretepajo s škorpijoni. Do kože slečeni, do kosti izmозgani stojijo na razvalinah obetane jim zlate dobe svobode, mira, pravice. V topem obupu bulijo pred se, kakor go-

spodar, ki si je s krvavimi žulji in zadnjimi centi postavil lastno domačijo, za se in za svoje, pa mu jo požar upepeli, ko jo je ravno dogradil.

Zakaj? Zato, ker se novi red ni gradil v znamenju križa. Kdor le nekoliko pozna zgodovino krščanskih narodov in jo z vernim srcem zasleduje, je lahko takoj vedel, da Pariz ne bo naš Betlehem, ker zastopnika križa ne le niso povabili znaven, ampak so ga namenoma izključili. Prav za prav katoličani lahko Boga hvalimo, da ga niso hoteli zraven, ker poslušali bi ga itak ne bili, le sedanji fiasko, bi moral pred svetom on nositi. A resnica je, da je pariška mirovna konferenca tisto uro že naprej napovedala konkurz, ko je izključila zastopnika križa in s tem pokazala, da noče nove dobe po krvavem svetovnem potopu začeti v znamenju križa. Razvaline na katerih zdaj stojijo razočarani narodi, so le nujna posledica tega. Kdor tako mogočno zgradbo, kakor je svetovni mir mej krščanskimi narodi, zida brez križa, ta zida na pesek, zato se ne sme čuditi, če se mu stavba zruši, morda še prej, predno je dograjena.

In cruce salus — v križu je rešitev, povoljna in pravična rešitev zapletenih mejnarodnih vprašanj. Kdor jo išče drugod, jo išče zaman, on zida na pesek.

Ko so nekateri narodi dobili svojo narodno samostojnost, mej njimi tudi naši Jugoslovani, so začeli graditi svojo prihodnost s tem, da so razvili kulturno bojno za-

stavo. Križ, ki je doslej zavzemal častno mesto po šolah in drugod, jih je začel bosti v oči. Kakor spomine na stare svoje gospodarje, katerih jarem jim je bil tako grenak in težak, odstranjajo tudi križe, ali se saj pripravljajo, da to čim prej store. Po njih mislih ni v resnici svoboden, ne posamezen, ne narod, kdor se klanja kakeму zemeljskemu ali nadzemeljskemu gospodarju. Proč tedaj z obema, da morejo žarki svobode v polni moči posijati! Tako mislijo, tako delajo, kolikor jim razmere dopuščajo, tisti, ki jim je izročena skrb, da uredijo in utrdijo nov lastni dom. Oni veljajo za prave domoljube, za stebre domovine, mejtem ko so tisti, ki se zvesto drže zastave križa izdajavci domovine.

Je pač res kar pravi francozki pisatelj Jules Paiot, da se narodi kot taki nikoli nič ne nauče. Je hotel reči, nikoli si ne znajo ali nočejo skušnje drugih narodov v svoj prid obrniti. V šoli zgodovine narodov ostanejo svoj živ dan analfabeti, taki, ki ne znajo brati. Sveta dolžnost voditeljev narodov bi bila, da se okoristijo z mnogokrat britkimi skušnjami drugih narodov, da jih prihranijo svojemu lastnemu. In kaj pravi zgodovina drugih narodov? V njej beremo z debelimi, včasih celo s krvavimi črkami pisano, da je narod takrat najtrdnješe in kulturno najvišje stal, ko se je oklepal križa. Doba križa je njegova zlata doba. Nasprotno pa, kakor hitro je spustil iz svojega objema križ, ali ga celo pahnil od sebe, je začel vidno propadati. Narod v objemu križa je moralno zdrav in le moralno zdrav narod je zmožen napredka. Narod, ki je spustil iz svojega objema križ, je z njim pahnil od sebe najmočnejšo oporo, ob kateri se je dvigal navzgor. On začne moralno propadati. Moralno propadel narod pa se nahaja, četudi še mlad, v stanju marazma, starostne oslabelosti, razkroja, ki nima druge bodočnosti kot grob. "Za Boga je vskliknil nekoč v angleškem parlamentu kardinal Fisher, mučenec Henrika VIII., pomislite kako mogočno kraljestvo je bila nekdanj Češka, toda s sijajem Cerkve in križa je bilo tudi sijaja kraljestva konec". To velja ne samo o Čehih, ampak o vseh drugih narodih, ker nihče ni tako dosleden, kot zgodovina. Enaki vzroki enaki učinki. To bi moderni državniki lahko vedeli, morali vedeti, ker če se že igrajo z lastno usodo, bi se na smeli z ljudsko. Pa kaj je tem za blagor ljudstva, naj vsi poginejo, da so le oni siti. Raje žrtvujejo cel narod kot svoje sebične namene in nakane. In taki sovražniki križa naj vodijo narod v srečno bodočnost?

In cruce salus — v križu je rešitev naroda. Kdor ga vodi k njemu ga vodi v obljubljeno deželo sreče in blagostanja, kdor ga vabi, ali celo vleče od križa proč, ga tira v sužnost in pogubo.

Nekdanj je križ zavzemal častno mesto po krščanskih družinah. Križani je objemal vse družinske ude s svojimi razprostrtimi rokami, oni so se oklepali njega in bili so eno, bili so srečni. Danes ga v mnogih družinah ni več videti. Druge podobe, posvetne, mnogokrat na-

ravnost pohujšljive, zavzemajo njegovo mesto. S križem je šla tudi sreča iz hiše, vrag se je nastanil v njej in z njim pekel. Ni edinosti ni ljubezni. Mož, oče hodi svojo pot, žena, mati svojo, otroci, kolikor se jim jih zljubi imeti, rastejo kot divjaki v gozdu. O kaki tihi družinski sreči, ki jo kljub križem in težavam uživajo dobre krščanske družine, ki še objemajo križ in vračajo Križanemu, ljubezen, nobenega sledu. In ga ne bo, dokler križ ne bo zavzel zopet častnega mesta v njih, kakor prejšnje verne čase.

In cruce salus — v križu je rešitev tudi za družine iz katerih se zdaj čuje le jok in kletev.

Danes je mnogo taci, ki so križu obrnili hrbet. Pravijo, da so srečni odkar so se iztrgali iz njegovega objema, zato še druge napeljujejo, da bi isto storili. Ali jim verjamete, da so srečno? Jaz jim ne! Verjemite mi, da si najmanj polovica teh že zdaj želi nazaj onih dni, ko so še pod zastavo križa bojevali težek boj življenja. Ko obnavljajo spomine na prehojeno pot, sami sebi priznavajo, da je bil tisti njen kos še najlepši, ki so ga prehodili v znamenju križa. Ne preklinjajo spomina svojih mater, ki so jim kot otrokom s prekrizevanjem takorekoč vgžale na čelo znamenje križa. Le vest jih peče, da so zapravili ta najdražji materin spomin. V dnu srca si žele nazaj tistih dni, ne samo kot dni solčne mladosti, ki si jih vsak želi nazaj, ampak tudi kot dni po križu posvečenih in zato srečnejših od vseh poznejših, ki jih niso več s križem začenjali, ne končavali, kakor jih je naučila verna mati.

Da polovico teh bi se, če bi hoteli poslušati svoja razdvojena srca, raje danes kot jutri zopet oklenila križa in po žalostni skušnji tem prisrčneje zaklicala: V križu je rešitev! Človeški oziri jim branijo in jim maše usta, da raje nosijo še nadalje pekel v svojih srcih. Tisti, ki imajo toliko poguma, da se po zmoti in razočaranju ne sramujejo moliti čofiteor, kesanje, iz svoje skušnje potrjujejo, kar trdimo. Sicer pa, če bi bilo res, kar usta teh, ki so križu hrbet obrnili, govore, da so srečnejši brez njega, zakaj se jih potem nad devetdeset procentov na pragu življenja, če jim Bog to milost da, z drhtečimi rokami zopet oklene križa in takrat, ko jenjajo človeški oziri tem ginljiveje da duška morda že dolgo komaj zadrževanemu prepričanju:

In cruce salus — v križu je rešitev?

Da v križu, samo v križu je rešitev posameznega kristjana, krščanske družine in krščanskih narodov. Vsak korak od križa proč, je korak v pogubo. Komur je tedaj res pri srcu rešitev, časna in večna, lastna in tuja, naj se sam z obema rokama tesno oklene križa in stori vse, kar je v njegovi moči, da se ga oklenejo vsi, ki nosijo pečat Rešnje krvi. Zarja lepših in srečnejših dni bo posameznim, družinam in narodom šele takrat zasijala, ko bodo ponižno padli na kolena in s skesanim srcem zaklicali.

Ave crux spes unica — pozdravljen križ, edino upaje!

LILIJA IZ RAJA.

K.

“Čudovito je to dekletce!” je rekla Elizabeta. “Prejšni teden je ostala tukaj čez noč. Ko svi zvečer, pozno v noč, govorili o raznih stvareh, zlasti pa o obljubljenem Odrešeniku, sedla je k harfi in začela peti. Opevala je sveto devišstvo in sicer s tako vzvišenimi besedami, da sem strmela, kje je dekletce dobilo toliko modrost. Imenovala je devišstvo najvišjo čast ženstva. Po devištvu bo čast ženskega spola dvignjena iz blata, v katerega jo je pahnil greh prve žene. O, da bi jo ti videl v tem trenutku! Angel iz nebes bi ne mogel biti veličastnejši, kakor je bila Marija. Oči so se ji uprle proti nebu. Obraz ji je zažarel neke čudne lepote in krasote. Ostrmela sem. In pa te njene besede! Tudi jaz sem seveda glede devišstva istih misli, kakor si ti in kakor smo vsi Izraelci. Toda kakor je pa opevala Marija, morala sem si priznati, da ima prav. Spoznala sem, da je v devištvu res velika in vzvišena misel, da zasluži vse naše priznanje in da je to nekaj, kar bo gotovo dvignilo čast ženstva”.

Caharija je molče poslušal to pripovedovanje svoje žene.

“Greh je ponižal ženo v nizkotno orodje strasti. In vendar, ali je bil to namen Stvarnikov, ko je ustvaril ženo? Zato se mora žena sama dvigniti iz te poniževalne in sramotne sužnosti. To se more pa le potom popolnega devišstva. Zato pravi prerok, da bo Odrešenik rojen

iz Device . . . Ženska čast mora biti ženi vrnjena po kakšni popolni devici, potem šele se bo rodil Odrešenik”.— Ko je skončala svojo prekrasno pesem, je nekoliko časa ostala tiho zamišljena s pogledom obrnjenim proti nebu. Tudi jaz sem bila ginjena, kakor še nikdar in nisem mogla spregovoriti besede. Ko svi nekoliko trenutkov tako sedeli, zasvetilo se je naenkrat po celi sobi. Nekak čuden šum se je zaslísal, kakor bi bil veter. Marija je padla na kolena, razprostrla svoje roke in uprla svoje oči naravnost proti nebu. Obraz se ji je zasvetil. Pretreslo me je nekaj, da sem se tudi jaz zgrudila na kolena. Začutila sem pričujočnost božjo. V tem je Marija spregovorila: “Da, Gospod, tukaj sem! Tvoja služabnica sem in stori z menoj po svoji sveti volji!” Govorila je lahno in počasi, kakor bi bila zamaknjena. Če je tako, o Gospod, posvetim ti svoje devišstvo za vekomaj”. Za trenutek je bilo vse tiho. Nato je svetloba počasi zginila, šum je potihnil in zopet sva bili sami v sobi. — Prestrašena vstanem. Tudi Marija je počasi vstala. Hotela sem jo vprašati o vsem dogodku, kaj naj bi vse to pomenilo. Vendar bila sem tako ginjena in neka sveta groza me je obšla, da nisem mogla spregovoriti niti besede.

“Pa nisi vprašala Marije, kaj je vse to pomenilo?” vpraša začuden Caharija.

“Kako bi se mogla premagati, da

bi tega ne storila? Čez nekoliko časa sem se toliko zavedla, da sem jo mogla vprašati. Marija se je pa začudila temu mojemu vprašanju”.

“Imaš vsako noč take prikazni?” sem jo vprašala.

“Žalibog, ne”, je rekla. “Vendar ne vem, kako je to, da dobivam take le obiske angeljev od kar se zavedam. Čudna sporočila dobivam in čudovite so pesmi, katere ob takih prilikah čujem. Mislila sem dolgo časa, da ima to vsak človek na zemlji. Šele zadnje čase sem spoznala, da drugi ljudje nimajo tega in še bolj sem se začudila”.

Umolknila je za nekoliko časa.— Potem je pa razprostrla roki in vskliknila proti nebu polna svetega navdušenja: “S čim sem si zaslužila toliko milosti? O, Gospod, kako si dober!” Skrivnostni molki je sledil tem besedam in ni več govorila oni večer. Povem ti, ljubi mož, da sem že preje visoko spoštovala to sveto dekletce, od tedaj jo pa spoštujem kot neko posebno sveto bitje. Gospod mora imeti z njo posebne namene“.

Solze ginjenja so se pokazale v očeh Elizabete. Caharija je pa stal globoko zamišljen in ni vedel, kako si naj vse to razloži.

“Samo oni, ki je rojen brez greha, more videti Boga”, je rekel Caharija. “Kako je mogoče, da je Marija ostala brez greha, ki teži cel človeški rod?”

Mislil je, da bo pri prvi priliki go-

voril z Marijo o tem. Vendar, ko je takoj drugi dan prišla ju obiskat, ni mu šla beseda z jezika.

Bilo je pa na praznik šotorov. Ta praznik so Judje obhajali petnajsti dan sedmega meseca. Ravno se je začel praznik. Cela Judeja je hitela v Jeruzalem, kajti to je bil eden izmed onih praznikov, ko je moral vsak odraščeni mož priti pred Gospoda v tempelj v Jeruzalem.

Svetišče, dvorišče in cela okolica okrog templja je bila polna vernih Judov. Ker je bil pa ta praznik spomin na one čase, ko so Judje tavali po puščavi in živeli v šotorih, zato so si za te praznike morali narediti iz vej šotore in so jih v njih prebili. Te praznike se je darovalo tudi več daritev, kakor kak drug praznik. Duhovniki, levitje, pevci in svete devi-

ce, vsi so bili zaposleni s svetimi dolžnostmi službe božje. Nekateri so zažigali kadilo, drugi so klali žgavne žrtve, tretji so pazili na mogočne svetilke, da so lepo gorele, zopet drugi so vihteli zlate kadilnice pred Najsvetejšim, ter krasili svetišče s cveticami in zelenjem.— Ozračje je bilo polno prijetno dišečega kadila in od vseh strani je odmevala sladka godba slavospevov. Srca so se pobožno dvigala k Jehovi. Cel narod je bil zbran v ponižni molitvi pred svojim Bogom in mu prinašal daritve. Ob tej priliki se je Caharija prehladil in zbolel. Moral je odhiteti takoj po prazniku domov v judejske gore. Elizabeta je šla seveda z njim.

Marija je pa ostala v tempeljnu. 98

cerkve priznala: Stanko, ne, gospod Stanko, s tem si mi ne samo stotero, ampak tisočero in še večkrat povrnil vse, kar si prejel od mene. Ker kar sem ti jaz dala, je bilo vse minljivo, ti si mi pa dal Njega, ki je nemiljiv, samega Boga.

Le ena grenka kaplja je ta dan padla v njeno čašo, drugače prav do vrha polno veselja. Slavnostni pridigar je stavil na novomašnika vprašanje, kje ima očeta in brate in sestre, da jih ni nikjer videti. Oh da, je globoko vzdihnila pri teh besedah, kje si, dragi moj, kje ste ljubljene otroci moji, da bi z menoj delili veselje, ker moja duša je prepolna. O saj ga v nebesih dele, ji je pridigar odgovoril. Sin in mati se radujeta prve Glorije na zemlji, oče, bratci in sestrice jo pojejo nad zvezdami.

Ljudje so se že razšli le ona je z gospodom Stankotom še klečala v cerkvi. On je dolgo molil pred tabernakelnom, ona je pa pokleknila pred milostno podobo Matere Božje, kjer je tolikokrat prosila zanj. Marija, je to pot z otroško hvaležnostjo govorila iz globine srca, Stanko je moj, a gospod Stanko je tvoj. Tebi sem ga izročila, tebe sem prosila, da ga pripelji k altarku. Privedla si ga Ti, ne jaz, privedla tako nedolžnega, kakor malo katerega. Marija hvala ti tisočera!

Nekaj dni sta nato z gospodom Stankotom še vsa srečna skupaj preživela. Potem pa se je poslovil od nje, da sledi pozivu svojega višjega pastirja, ki ga je klical v dušnopastirsko pomoč. Dasi je bil gospod Stanko tako rad pri materi, saj mu je stregla kakor je vedela in znala, je vendar komaj čakal tega poziva. Njegovo pravo duhovniško srce, polno mlade gorečnosti, ga je gnalo za dušami. Kakor bi ga ona rada obdržala ob svoji strani, se je vendar voljno vdala v neizogibno, ker je vedela, da je to majsko solce odslej poklicano druge ogrevati, kakor je doslej njo. Upanje, da bo tudi gospod Stanko prej ali slej samostojni dušni pastir in jo k sebi vzel, ji je bilo v tolažbo, njej in nje-

Dvoje žrtev ljubezni.

Rev. John Plaznik.
(Konec.)

Na dan posvečenja je bila ona gotovo prva v cerkvi, da bi ja dobila prostor, odkoder bi mogla videti svojega Stankota, kako ga peljejo k altarku, da mu podeli oblast altarja, ki jima je obema skozi vsa leta kot svetla zvezda stala pred očmi. Dolgo je čakala, a ne nestrpno, saj je bila prepričana, da se Bogu nikoli ne bi mogla zadosti hvaležno skazati za to dobroto.

Slovesen vhod novoposvečencev se je pričel. Lepa vrsta mladih gospodov, po dva in dva, se je svečano pomikala proti velikemu altarku. Njene oči so se vprle le v enega. — Stankota. Za hip sta se srečala z očmi, samo za hip, pa so se obema orosile hvaležnosti do Boga za ta veliki, presrečni dan. Dolgi obredi so sledili. Večina tistih, ki so prišli slovesnost le iz radovednosti pogledat, so se drug za drugim naveličali in odšli pred koncem. Njej kaj tacega niti na misel ni prišlo. Nobene kretje ni Stanko napravil, da bi je ne bile spremljale njene

oči. Saj jih je pa tudi s tako pobožnostjo delal, da bi se ga ne naveličala gledati, četudi bi ne bil njen Stanko.

Ko ga je zagledala v popolni mašni opravi in popolni mašniški oblasti pri altarku, je njena sreča dosegla svoj višek. Na glas bi bila najraje s starčkom Simeonom zapela: Gospod zdaj spusti svojega hlapca-deklo v miru ker moje oči vidijo, po čemer so toliko let hrepenele! Kakor bi ne bil več njen Stanko, mu je s spoštovanjem poljubila novoposvečeno roko, ki ji je prvi podelila prvi blagoslov.

V nedeljo za tem je bila slovesna nova sv. maša. Zadonela je prva Glorija gospoda Stankota. Kolikokrat je že slišala to angelsko himno, a tako prijetno ji ni zadonela še nikoli, tako globoko ji še nikoli ni segla v dušo. Seve, ker jo še nikoli ni slišala iz ust mašnika—sina. Same sreče se je tresla, ko je preje-la iz njegovih rok sv. obhajilo. Najraje bi ga bila objela in vpričo cele

mu. V tem upanju sta se še primeroma lahko ločila.

Pogosto ji je pisal. Sama gorečnost za čast božjo in zveličanje duš je dihala iz njegovih pisem. Ko ga je čez nekaj časa šla obiskat, je bilo vse polno hvale o njem. Gospod župnik se je izrazil, da tako vsestransko vzornega in vnetega kaplana še ni imel. Ljudje, ko so zvedeli, da je mati novega gospoda kaplana, so jo blagovali in zavidali za takega sina-duhovnika. Polna svetega ponosa in sladkega upanja za prihodnost se je vrnila domov. Najljubše in najbolj razvedrilno njeno delo je bilo plesti nogavice in jopice in kar je še mislila, da bi bilo dobro za gospoda Stankota. Pri ta-

kem delu je najlažje mislila nanj.

Danes, ko jo mi opazujemo, se je še posebno živo zamislila v vsa njegova pota od zibelke do altolja, od altolja do duš. Sami se je nekam čudno zdelo, ko se je zdramila iz teh spominov. Tako tesno ji je postalo pri srcu, kakor, da bi bila danes zadnjič romala po teh potih, vseh rožnatih.

Pa ne ko bi . . . Moj Mog . . . pa ne ko bi bilo res! Saj mi je še pred par dnevi pisal, da je zdrav, četudi noč in dan na nogah okrog bolnikov za špansko. Marija . . . kaj pa če bi jo bil mej tem še on nalezal? Po njem bi bilo, ker je že itak slaboten. Ta misel je bila kakor meč, ki se je zasadil v njeno srce. Vrgla

se je pred podobo Žalostne Matere Božje in iz srca ji je privrela goreča molitev: Marija, rotim te pri žalosti, ki si jo sama na Kalvariji občutila, ko si zgubila svojega edinca, čuvaj ga, saj veš, da je njegovo življenje moje življenje, njegova smrt bi bila moja smrt. — Nekoliko ji je po tej molitvi odleglo, nekam bolj udano v voljo božjo, kakoršnakoli že je, se je čutila, a težka slutnja ji je še vedno kot mora ležala na srcu, da ji je kar sapa zastajala.

Šele pozno v noč se je spravila k počitku, toda zaspati ni mogla. — Vedno ji je bil na smrt bolni gospod Stanko pred očmi. Če je malo zadremala, ga je tako živo videla pred seboj, kako se bori s smrtjo. Slišala je, kako tu pa tam globoko vzdihne: Oh, vboga moja mama! Razločno je razumela, ko se je gospod župnik k njemu naslonil in ga vprašal: Stanko ali hočeš, da brzojavimo po mamo? In on je pretrgano odgovoril: Nikar, ona bi od žalosti prej umrla kot jaz! Pri tem strašnem prizoru je strastno stegnila roke, kakor bi hotela v zadnjem trenutku iztrgati svoje edino upanje iz rok nenasitne morivke. Skočila je pokonci. Pristrčno je zahvalila Žalostno Mater, da so bile le sanje. Ta najstrašnejši boj za materino srce, se je ponavljal celo noč. Komaj je pričakala dne, da obvesti svojega ljubljenca o tej strašni noči in njenih pošastih, ki so jo plašile in mučile. Vse mu je natanjko popisala in sklenila pismo s ponovno prošnjo, naj ji ja takoj odpiše, da ne bo v skrbeh, ker še ene take noči bi ne prestala.

Ravno je mislila pismo zalepiti in napisati naslov, kar nekdo potrka na vrata. Prosto! je z žalostnim glasom zaklicala. — Brzojavka, gospa Savec! Kakor zid je prebledela pri teh besedah Tresoča se po celem telesu, jo je donašavcu kar iztrgala iz roke. Odpre . . . bere: Gospod Stanko ponoči umrl . . .

Stanko umrl . . . je kriknila . . . in mrtva se je zgrudila na tla. Nebesa pa so sprejela dvojno žrtev ljubezni . . .

Z MOJIH POTOV V AMERIKO.

Rev. Hugo Bren.

(Dalje.)

Ker je bil koroški plebiscit pred vratmi in se je govorilo, da bi znalo za slučaj slabega izpada mej nami in Italijo priti do kakega spora, ker nameravajo naši kljub temu zasesti slovensko Koroško, sem hitel z zadnjimi pripravami na pot, da bi bil na dan plebiscita že na Francozkem.

V soboto, 9. okt., sem pretrgal še vezi, ki so me vezale na moj drugi dom — samostan. Tudi ta ločitev se mi je prej lažja zdela, kakor je bila v resnici. Saj sem v samostanu preživel svojo drugo mladost, vso lepo, ker ožarjeno od večne luči. Malo prej sem bral, s kako krvavečim srcem so se za časa jožefinske proti-redovniške gonje, klarise poslavljale od zatrtega samostana v Mekinjah pri Kamniku. Ko jim je cesarski komisar naznanil, da so vse njih prošnje zastonj, da morajo brez-pogojno zapustiti samostan, ter jih je takoj nato zaprisegel, da bodo vse premično premoženje nedotaknjeno pustile, so zagnale pretresljiv jok. Kaj tacega niso zaslužile. Da je vladal v samostanu dober redovniški duh, priča to, ker se po prisegi nobena ni upala najmanjše reči več dotakniti. Kuharica se je bala po zabelo v kaščo, za tistih par obedov, ki so jih še smele skupaj vžiti v dragem domu. Ena je bila celo tako tenkovestna, da je pustila nekaj peresc, ki so padli iz blazine, na tleh. Radi prisega jih ni upala pobrati. Ginjene so zadnjo noč poljubovale stene vsaka svoje sobice in s solzami so močila njena tla, ko jih je drugo jutro na vse zgodaj samostanski zvonec klical v cerkev, da se poslove še od svojega ženina v tabernakeljnu, potem pa takoj zasedejo vozove, ki jih popeljejo v pre-

gnanstvo v Velesovo — smrti čakati.

Tudi jaz sem šele ob slovesu spoznal, da se je v teku let spletla mej meno; in mojo malo, priprosto samostansko celico, močna vez, ki jo je bilo težko pretrgati. Tako nekam očitajoče so me gledale stene, ko sem redovno obleko s civilno zamenjal. Kakor da bi mi hotele reči: Ali ti je postala redovna obleka pretežka? Ali smo ti me postale pretesne? Ali ne najdeš več miru mej nami? — Ah ne! Ali ste kdaj čule moje tožbe o zgrešenem poklicu? — Ali ste kdaj slišale ujetega ptiča tožbe? Ali ste bile kdaj nema priča mojega zdihovanja po egiptovskih loncih svetne sužnosti? Reči morate, da ne! Moja vest je v tem oziru mirna. Pa tudi jaz vam nimam ničesar očitati. Nasprotno! Iz srca vam moram biti hvaležen. Kakor mati svoje dete, ste me krile pred nevarnostimi sveta. Dete ne more mjrneje in brezskrbneje počivati v naročju svoje mamice, kot sem jaz v vašem. Hvala vam! Ko bi hotele od mene priporočilo, bi rad napisal nad vrata celice, kar sem nekoč videl pisano na grobu višehradskih kanonikov v Pragi: Parva domus, magna quies, majhen domek, velik mir. A vem, da dobro ne potrebuje priporočila, se samo priporoča. Če se zdaj trgam iz vašega objema, se ne radi sebe, ne, to je žrtev zame, trgam se radi drugih. O miru, ki ga nudite ve, božjem miru, ki presega ves razum, svet še tako malo ve. In ker ga tudi njemu privoščim, kot sebi, da, kot poslanec kralja miru sem celo dolžan mu kazati pot do njega, zato tudi vam: Z Bogom! Ako bodo, oziroma so moji načrti božji

načrti, potem na večer življenja: Na svidenje! ne cum aliis pradicaverim ipse reprobis efficiar, da mejtem, ko bom drugim pridigal, sam ne bom zavržen. Še en pogled na šotor miru in stisnil sem roke svojim sobratom ter odšel v širni svet.

Okrog poldne je bilo, ko je brzovlak drvil skozi Vič, kjer kraljuje v krasni cerkvi sv. Anton Pad. Mimogrede sem ga krepko pocukal za "štrik", naj me bolj srečno vodi v daljne kraje, kakor so drugi njega takrat, ko je prišel mesto v Španijo na Sicilijo.

Na Verdu pri Vrhnikih, takrat zadnji jugoslovanski postaji, je bilo pregledovanje potnih listov, prtljage in — denarnice, ki me je radi moje preserafinske odkritosrčnosti pokopala. S težavo sem privlekel svoj težak kovček v pregledovavno sobo. Moram reči, da pri reviziji prtljage niso bili sitni, dasi smo morali vse odpreti. — Koliko imate denarja s seboj? me vpraša. — Dva in dvajset tisoč kron, v Ameriko grem. — Preveč, nihče ne sme imeti v denarju več kot tisoč kron, ali lir, ali frankov, drugo pa v čeku. — No prva sitnost je že tu sem sam sebi dejal, Bog daj, da bi bila zadnja. — Kaj je storiti, vprašam. — Nič drugega, kakor da vam ali denar vzamemo, ali se pa vrnite v Ljubljano in vredite stvar po predpisih. — Ni drugega izhoda? — Ne! — Kaj sem hotel, izbral sem si drugo, počakal vlaka, ki me je čez tri ure odpeljal nazaj proti Ljubljani.

Sicer se mi je pozneje ko je vlak brez mene ravno tako veselo odpihal proti Trstu, od neke strani namignilo, da če bi bil kaj pomazal, bi šlo, pa takrat je bilo že prepozno.

Na drugi strani pa tudi nisem imel prav nič volje podpirati balkansko gnilobo. Pač pa sem bil malo nejevoljen na agenta, ki me na to ni opozoril, dasi sem bil prejšni dan pri njem. Res, da sem prebiral časopise, a za denarne stvari se kot frančiškan nisem brigal, to bi bil on lahko vedel.

Nazaj grede sem se vozil z nekima zakonskima, ki sta se vračala iz Amerike v domovino. Prej ogrska, zdaj rumunska Nemca sta bila. Ali sta tudi s takimi upi hitela v svojo novo domovino, kot Jugoslovani, ne vem. Nad dvojim sta se posebno čudila, nad ceno vožnjo in nad čedno oblečenimi ljudmi. Pomislite, sta dejala zadovoljno, od Genua v Rumunijo sva plačala samo trideset dolarjev za prtljago, pa jo imava zadaj v vozu precej. — No saj en človek po dolgem času, ki ne toži o draginji, ampak nasprotno! Seve trideset dolarjev se ne sliši veliko, tri tisoč kron in čez, kar znaša to v jugoslovanski valuti, je pa precej. — Pa ljudje so tako čedno oblečeni mejtem, ko se nam je v Ameriki vedno pravilo, da je vse raztrgano. — No to je že stara reč, da časopisje in razni pogorevci vedno malo pretiravajo, da se roke bolj široko odpro. Sicer pa ne smeta misliti, da res vbogi in potrebni po kolodvorih postavajo in se okrog vozarijo. Po kolodvorih se najraje kake gospodične nastavljajo. To je pa že znana stvar, da imajo one raj bedo v žepu in želodcu, kot na obleki.

Ko smo prišli zopet vstrie viškega sv. Antona, me je obšla hudomušna misel: Ti slabo si se obnesel to pot! Ne bom te vprašal zakaj, mi boš pa takrat povedal, ko k tebi pridem, če bova takrat sploh o takih malenkostih govorila.

Ker je bilo že pod večer, ko smo došli v Ljubljano in poleg tega sobota, ni bila nobena banka več odprta, da bi mogel dobiti ček. Ob nedeljah že itak nobena ne posluje, moral sem čakati pondeljka. Nekateri so se norčevali iz mene, češ, da sem že na suhem dobil morsko bolezen in se ustrašil, a kaj sem hotel,

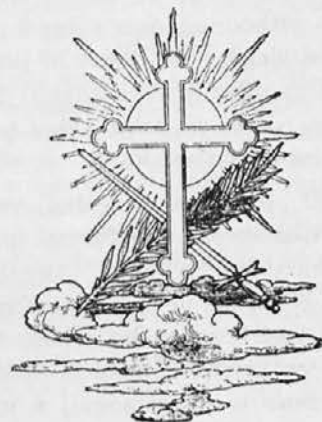
potrpeti je bilo treba. Prijetno mi je pa dela nežna skrb dobre duše, ki je pred Morsko zvezdo prižgala lučko, ki naj bi noč in dan gorela, toliko časa, dokler ne stopim na ameriška tla. Zlati ljudje, Bog vas ohrani, on vam plačaj!

V pondeljek grem ob 9. uri na banko po ček. — Dobro, čez eno uro pridite! Pridem, kakor mi je bilo rečeno. — Ček boste dobili, a morate imeti potrdilo od italijanske delegature, drugače vam ga ne smemo izstaviti.—Torej zdaj naj še tri dni hodim po več ur stati pred italijansko delegaturo, da pridem na vrsto, moja prtljaga z jestvinami do morja naj pa na Verdu čaka, dokler se je ne bo kdo poslužil in mi jo morda prav zdatno olajšal. — Ne! Grem brez čeka! Osel gre samo enkrat na led, jaz dohtar ne bom šel dvakrat. Denar, kar sem ga imel čez tisoč kron, denem za klobukovo podlogo in jo drugič mahnem na kolodvor. Vzamem vozni listek do Logatca, ker do Trsta ga ni bilo mogoče dobiti, ter grem na peron. Vlak je že čakal, glavo je imel na pravem koncu, hajdi notri. Prisedem k trem gospodom, saj danes je vsak gospod, ki so bili v živahnem pogovoru mej seboj, kajpada o dnevni politiki. Saj če bi te ne bilo, bi menda današnji ljudje ne imeli kaj govoriti, kakor častniki ne, če bi ne bilo žensk. Ker sem bil jaz popolnoma civilno opravljen, brez duhovniškega kolarja, so lahko prosto dajali duška svojim mislim in so ga tudi. Eden je bil posebno hud na te ogabne strankarske boje. Mesto da bi bili v takih odločilnih časih vsi kot en mož, da bi rešili, kar se rešiti da, se lasajo, sovražnik se pa zadovoljno smeji. Drugi se je jezil nad oboževanjem Dr. Korošca, češ, kar on naredi je vse prav. Ako kdo vsega njegovega delovanja ne odobrava, ampak se drzne imeti tudi svoje misli, je liberalec. Tretji je dejal: To je h . . . v strelnih jarkih so naši možje in fantje že pretrgali svoje stare zveze s farovžem, komaj so pa domov prišli, jih je že zopet večino on požrl. Boste vide-

li, da bodo pri volitvah klerikalci zmagali.

Naenkrat se začne vlak vstavljati, ko se niti še prav zaletel ni. Saj vendar še nismo na Brezovici, prvi postaji proti Trstu. Ljubljana, državni kolodvor, zakliče sprevodnik. — Na, ali me res ljubljanske copernice vodijo!—Sicer se pa ni bilo časa jeziti. Z dolgim nosom sem se zmfal ven, ker sem imel na potnem listu pisano, da imam pri Logatcu prestopiti jugoslovansko mejo. Zdaj sem bil hvaležen, da nisem imel prtljage s seboj. Hitim nazaj na južni kolodvor, toda moj vlak ni imel toliko krščanske potrpežljivosti, da bi me bil počakal. — Kdaj gre naslednji vlak proti Trstu? — Ob pol štirih. — Kam dotlej? — Domov? Ne! Bi bilo preveč smeha. In še predstojnik mi je dejal, da če se še enkrat vrnem, bo smatral to za voljo božjo, da doma ostanem. Mahnem jo proti staremu pokopališču pri sv. Krištofu.

Žal mi je bilo one družbe, v kateri bi bil še marsikaj zanimivega slišal. Ne vem, če bo kdo mojih starokrajskih duhovnih tovarišev bral, kar tu pišem. Svetoval bi mu, da bi moj doživljaj povedal svojim duhovnim sobratom, naj bi tudi oni tu in tam civilno oblečeni šli mej neznane ljudi. Na da bi jih v besedi vjeli, kakor so farizeji skušali Kristusa, ampak da bi spoznali resnično mišljenje ljudstva in se z njim okoristili. Marsikaj bodo potem drugače presojali, v marsikaterem slučaju drugače postopali.

MOŽ.

H. B.

Naj mi ženske nikar ne zamerijo, če dam tu možu prvo mesto. Ko bi imel namen govoriti o moderni oliki, bi o boljši polovici tudi prej govoril. Saj jim nisem nevoščljiv častnega mesta, ki so si ga zlasti tu v Ameriki priborile, da mora mož še po ulicah pestovati. Če so se nekateri svetniki spoštljivo umikali s pota, ko so srečali žensko, da tako počaste nje najboljši vzor — Marijo, tudi jaz nimam nič proti častnemu stališču, ki ga zavzema v moderni družbi. Ker pa tu govorim o možu in ženi bolj s pravnega, kot častnega stališča, se držim tudi pravnega reda, po katerem je mož prvi. Njemu bi tedaj danes rad nekaj tako bolj na uho povedal. Ker bodo pa žene gotovo tako radovedne, in to brale, morda še prej, kot možje, jim, da ne bodo hude, že naprej povem, da bo prihodnjic dobra žena moža iz jame vlekla. Za danes bi jim želel, da se tolažijo z besedami: Hvala Bogu, da nisem taka, kakor ta ... samo ne po farizejsko.

Mož! Jaz vem in že bolj veš ti, da si nisi izvolil angelja za spremljevalca skozi življenje. Angelji se ne može in se ne ženijo. Kvečjemu si zadel zakonsko terno, tako, da srečen priznavaš sebi in drugim: Moja žena je pravi angelj v mesu.

Pa še ti angelji v mesu niso brez vseh slabosti. Kjer je telo, kjer je meso, pridejo prej ali slej tudi slabosti telesa in mesa do veljave. — Ljulika, ki jo je hudobni duh že v raju zasejal v človeka, sili hote ali nehote bujnejše na dan kot plemenita kal. Zato se ne čudi, če tudi v spremstvu angelja v mesu na potu skozi življenje včasih zadeneš na trnje, ki te opomni, da je še tako srečen zakon le košček raja.

Toda koliko jih je, ki gredo z angeljem v mesu pojoč skozi življe? Zakonska terna je prav tako redka kot loterijska. Morebiti si ti zadel le ambo, ali samo pri piki, ali si celo mej tistimi, ki stoje ob sobotah žalostni pred loterijsko desko, ker niso niti ene zadeli. Živega vraga, ki bi ne bilo ničesar dobrega na njem, razun da je, pa gotovo tudi ti nisi zadel. Morda je tvoja žena telesno slaba, bolna, nadložna; morda duševno, brez potrebnih slastnosti, ki bi jih pričakoval od ženske, žene, gospodinje, matere; morda нравno, vsa posvetna, versko brezbrizna, brezvestna mati, opravljivka itd. Recimo, da si res tako slabo zadel. Kaj ti je storiti? Ti se morda vdajaš obupnim mislim. En čas se jeziš nad seboj, da si si tako pokoro naložil, en čas nad njo, da te je tako

premotila. Morda si se vdal pijači, da bi v njej vtopil svoje gorje. Ali iščeš v drugi veseli družbi razvedrila, ki ga pri njej ne najdeš.

Toda dragi moj, ali se ne pravi to hudiča z belcebubom izganjati, ali se ne pravi to peč za peko zakuriti? Ti si jo ubral ravno v nasprotno smer izhoda iz zakonskega pekla. Mesto ven siliš globlje. Dai mi roko, jaz te hočem popeljati na pravo pot.

Pred vsem si nadeni očala vere, drugače za te ni izhoda, saj tacega ne, ki bi ga mogel pred Bogom zagovarjati. Kaj ti pravi vera? Možje ljubite svoje žene, kakor Kristus svojo Cerkev! Si slišal mož? Taka mora biti tvoja ljubezen, kot krščanskega moža do žene, kakor je Kristusova do njegove neveste sv. Cerkve. Kristus ljubi svojo Cerkev, ne samo tako, kakoršna bi morala biti, kakoršna je zrastle iz njegove krvi, ampak tudi kakoršna je. Ona je res v svojem bistvu še vedno tista neoskrunjena navesta, kakor je zrastle iz njegove ljubezni in krvi, brez madeža in pege. Toda koliko je bilo, je in bo v njej in na njej, kar ne dopade niti nam, ki imamo tako motno oko, tim manj njemu, ki ga žali vsak najmanjši prašek na njej. Njena zgodovina pozna papeže, škofe,

duhovne, da ne govorim o ljudstvu, ki so njeno snežno deviško obleko hudo omadeževali. Veliko človeškega, da ne rečem živaljskega elementa je bilo, je in bo v njej. Kristus je vse to naprej videl in vedel, a jo je kljub temu izbral za svojo nevesto, jo vzljubil in jo ljubi z nezmanjšano ljubeznijo. Dozdaj je ni zavrgel in je ne bo tudi poslej, ker ji je brezpogojno obljubil, da ostane z njo in pri njej do konca dni.

Taka vidiš, mož, mora biti tudi tvoja ljubezen do žene, če hočeš v resnici biti krščanski mož. Kajti tudi ti si si jo izbral za družco življenja brezpogojno, karkoli zna priti pozneje vmes. Brezpogojno ljubezen dobri, ljubezen slabi. Če te ga zdaj ne držiš, če se kesaš, če se je tvoja ljubezen v teku časa ohladila, ali spremenila celo v mržnjo, sovraštvo, nisi mož beseda, še manj krščanski mož po duhu.

Ljubi ženo kakor Kristus svojo Cerkev, pa sovraži njene napake kakor jih sovraži Kristus v svoji Cerkvi. Kdo bi raj kakor on, da bi bila njegova nevesta ne samo na sebi in v mnogih svojih udih sveta, ampak mati samih svetnikov. Ker pa ni, ga to sicer žali, a se ne kesa, da si jo je izbral za nevesto, saj je vse to naprej videl. Ne, pač pa se kot Dobri pastir trudi, da bi vse, ki nosijo pečat njegove Rešnje krvi, nazaj pripeljal v svoj ovčnjak, iz katerega so se zgubili, da ne postanejo večer plen peklenškega volka. Nevtruden je pri iskanju teh zgubljenih ovac in res po božje potrpežljiv. Vsak človek prej obupa nad spreobrnjenjem grešnika, kot on. Ko vsi drugi že ogenj in žvelo kličejo nanj, mu on v svoji neskončni ljubezni in potrpežljivosti še sledi in mu ljubeče kliče: Vrni se, vrni se k Gospodu svojemu Bogu!

Da, mož, taka bodi, mora biti tvoja ljubezen do žene. Sovraži njene napake, njo pa ljubi, kot Kristus Cerkev. Ta ljubezen, ki ni iz mesa in krvi ampak iz duha, božjega duha, te ne bo gnala od žene proč, ampak še bližje k njej, da jo, če ne iz naravne, pa nadnaravne ljubezni

objameš in dvigneš iz zemeljskega prahu in blata kar najbližje ženskem vzoru — Brezmadežni. Če bi tudi že vsi drugi obupali nad njo, ti ne smeš, in ne boš, če jo boš s to ljubeznijo ljubil, kakor jo kot krščanski mož moraš. S to ljubeznijo jo boš rešil, dvignil, s kakimi litanijami vseh vragov, ki jih ji tako rad dan na dan poješ pa nikoli. S hudičem boš vzgojil le hudiča če ne belcebuba.

Mož še na nekaj bi te opozoril. S par centi, starokrajskim centi, potrpežljivosti se oboroži, predno boš šel na delo. Človeka vstvarjati je umetnost, božja umetnost. Še on se je pri stvarjenju, če po človeško govorim, malo delj zamudil, kot pri stvarjenju nižjih bitij. Pri stvarjenju teh je dejal, kakor beremo v sv. pismu: Bodi! in bilo je. Ko je prišel do stvarjenja človeka, je pa rekel, kakor bi potreboval zanj več moči: Naredimo človeka po svoji podobi! Človeka prevstvarjati je še večja umetnost. Samega Božjega Sina je stalo to kri in življenje. In še danes po malone dva tisoč letih odkar njegova sv. Cerkev nadaljuje delo prevstvarjenja, jih je toliko, ki sicer nosijo pečat božjih otrok, njih življenje je pa bolj podobno živaljskemu kot človeškemu, o božjemu niti govora. Težko delo te tedaj čaka! Človek, tudi ženska, ki ima enkrat četrto stoletja za seboj, ni več vosek iz katerega se da v par trenutkih svetnico napraviti. Ne, marmornata skala je, ob kateri se mora umetnik dolgo potiti predno jo obdela v umotvor, ki mu je v čast. A če se on toliko trudi, da si s svojo umetnijo pribori umetniško slavo, ne straši se truda ti, da izklešeš iz morda neobdelanega ploha svoje žene umotvor, ki bo v kras in srečo tvoji hiši, dokler ne bosta skupaj krasila nebeških dvorov.

M. Elizabetha

TI MATI IN JAZ—TVOJ OTROK.

Zakaj si mi nad vse najdražja,
te nosim v duši dan in noč?
Zakaj so moja pota lepša,
če ti ponudiš mi pomoč?

Zakaj te išče misel vsaka,
trepeče k tebi vsak vzdihljaj?
Zakaj, zakaj srce zaplaka,
če tebi se odtujim kdaj?

Zakaj te zjutraj prvo najdem,
pozdrav ti prvi posvetim?
Zakaj, Marija, v tihi noči
ob misli nate le zaspim?

Zakaj ti nesem prvo rožo,
ki zlata vigred jo odpre?
Zakaj mi toli žarkih pesmic
iz duše v tvojo čast privre?

Zakaj ti križec vsak pokažem,
pokažem solzo in radost?
Zakaj, zakaj v pogledu tvojem
le srečo najdem in sladkost?

Zakaj, zakaj? Glej, v duši nosim
odgovor rajskolep, globok:
"Zakaj bi pač tako ne bilo?
Ti mati in jaz — tvoj otrok".

Cvetje smo naročnikom razposlali dne 15. februarja. Upamo, da so je vsi dobili, ako ne naj nam naznanijo. Doslej so se sledeči naročili: John Culjan, Mary Vavpotič, Helena Zore, Martin Tomec, Katarina Kuhelj, Ivana Kolar, Elizabetha Keržič, Marija Jarnevič, Jožef Mihelich, Frances Starman. — Ali še kdo? Upamo, da se jih bo še kaj priglasilo. Jim lahko takoj postržemo. Pogrešamo Prekmurcev, ki so v starem kraju vneti tretjeredniki in zvesti naročniki njih glasila. Zlasti bi je pa priporočali onim tretjerednikom, ki žive razpršeni po raznih naselbinah in niti prav ne vejo, kdaj je popolni odpustek ali vesoljna odveza. Serafinski koledar, ki je pridejan prvi številki, jim to za celo leto natanjko pove. Škoda izrednih milosti, ki jim uidejo, ker ne vejo, kdaj se jih lahko vdeleže. Naročite Cvetje, pa vam bo ono držalo shode, saj vsaka dva meseca.

Spominik na grob moji materi.

“Junaško ženo kje boš našel? — daleč na okoli do skrajnih mej je znana njena vrednost. — Vstali so njeni sinovi in jo blagrovati”. — Modri Salomon je s temi besedami počastil svojo mater v knjigi pregovorov. (31. poglav.)

Na misel so mi prišle te besede in pa one, tudi Salomonove: “Mnogo hčera je zbiralo bogastvo: ti pa si prekosila vse: goljufiva je miloba in lepota: žena, ki se Boga boji, bo hvaljena”, — ko sem vpri pogled v podobo žene, ljubeznivih oči in nagubanega čela, — znamenj srčne dobrote in skrbipolnega življenja, — pogled, pravim, ki je ravnokar prebral poročilo iz starega kraja, da so se te oči — moje matere — zaprle za svet, da so zanjo minule skrbi tega sveta.

Da se je Gospoda Boga bala ves čas svojega življenja, priča dejstvo, ker je svoje otroke vzgojila v božjem strahu, vedoč, da jih bo enkrat Gospod, večni sodnik, tirjal nazaj iz njenih rok; — da se v živi svoji veri tega sodnika ni bala, kakor se ga boje oni, ki nimajo upanja, ne ljubezni, — zopet pričajo besede njenega odgovora na vprašanje hčere, ki ji je stregla zadnji dopoldan pred smrtjo: Mama, bote li jedli malc juhe? — “Ne, nič ne bom jedla, — mi bo že Bog dal, — saj bom pri kosilu že tam”.

Potem pa je tožila, da sama ne more več moliti in je pridno odgovarjala, ko so drugi zanjo molili molitve za umirajoče.

Do zadnje ure pri zavesti je zadnjo noč štela uro za uro in težko pri-

čakovala prihod vlaka, ki naj bi k njeni smrtni postelji privedel njene otroke, po slovo za ta svet.

Prišli so vsi, razun sina-duhovnika v daljni Ameriki. Od njega je pred dobrim letom dni, — že bolna — na postelji vzela slovo in mu dala na pot obljubo, da bo molila zanj, ne zato, da bi se na tem svetu še

† Ivana Knoblar, roj. Kržičnik.

kedaj videla, ker bi bilo pri njeni starosti tako pričakovanje nesmiselno, — ampak da bi mogel njen sin duhovsko svoje zvanje izvrševati uspešno. Bogu v čast in v prid svojim rojakom, ki bivajo daleč proč od svoje domovine. — Res, naročila mi je naj grem pred odhodom na očetov grob in naj molim zanjo in zase in za celo družino, da bi se vsi enkrat videli v nebesih, ker jim tukaj

na zemlji ni mogoče vedno skupaj ostati.

Seveda ji je bilo takrat hudo obločitvi, pa tudi sedaj na smrtno uro ob zavesti, da bo že davno pokopana, ko bo njen sin zvedel, da je ni več med živimi, — njegove matere.

Rojena Novomeščanka in vzrastla v malomestnih razmerah, ni poznala sveta preko mej božje poti pri Mariji Pomagaj na Brezjah in se je nemalo čudila hrepenenju svojega sina-duhovnika po spoznavanju širšega kroga sveta. “Si pač misionarjeve krvi, da te vleče v svet”, — mi je rekla, ko sem prišel na dom po slovo pred odhodom v Egipt in Sv. Deželo pred 18 leti. — Da bi pa celo silil v Ameriko, ji s početka kar ni šlo v glavo: — “Kaj boš pa delal tam v tistih daljavah?” — mi je pregovarjala. — “Duše bom pasel. — zato sem duhovnik”. — “Kaj jih tukaj nimaš zadosti?” — “Seveda, pa tam so naši ljudje v dušnem oziru v večji potrebi, nego doma”. — Vtihnila je in se zamislila: “Kakor meniš, da je božja volja, pa stori”, — je rekla slednjič: — “saj te tja v Ameriko pošiljajo tvoji redovni predstojniki, toraj te že Bog hoče tamkaj imeti.” —

Bala se ni za sina, odhajajočega v svet: ker sama odločnega značaja je vedela, da odličnost premaga marsikatero oviro, ki ji neodločnost ni kos.

Po moževi, očetovi smrti se je tudi zanjo začel boj za obstanek in to tem hujši, ker si svetnega bogastva še nihče ni pridobil s šivankinimi vbdljaji samimi, toraj tudi ni imel

Bogve kaj zapustiti naš oče svoji ženi, udovi. Je pač neštetokrat izpričana resnica, da ložje preživi mati kopico otrok, nego otroci svojo mater. Tega se je tudi dobro zavedala, in nič ni tarnjala takrat, ko sem si izvolil redovni stan, — toraj v naprej vedela, da jo tudi kot duhovnik ne bom mogel podpirati.

Žena močnega duha se je s težavo sicer, pa vstrajno pretolkla skozi vse gorje vojskine dobe, vsaki dan v strahu, da ji pride v hišo poročilo z bojišča o nesreči, o smrti mlajšega sina vojaka.

Značilno je za jakost njene duše in njeno odločnost, kako se je odrezala na svojih otrok vprašanje: — “Mama, — kaj vas danes po noči ni bilo nič strah, ko ste po pogrebu očeta sama ostala v hiši?” — — “Strah? — koga naj bi me bilo strah? — mrtvega očeta? — saj se ga še živega nisem bala”. —

Nekaj dni pred svojo smrtjo je hotela vedeti, koliko dni je še do godu sv. Neže, dneva smrti našega očeta: oče bo tisti dan po mene prišel, je rekla; poklical jo je Bog sicer nekaj dni prej s tega sveta in ji s tem vslišal prošnjo, naj bi jo kmalu rešil bolečin: prej je pa še sama vse naročila za svoj pogreb. —

Tiho sicer, pa razločno je molila “Češčena Marija” malo pred zadnjo uro in ji je tik pred smrtjo roka omahnila, potem ko si je bila naredila zadnjikrat znamenje sv. križa.

“Hudo so mati trpeli, — mi je pisala mlajša sestra v Ameriko, — bitka je bila smrt, toda bila je lepa, blažena, ker so se mati z molitvijo ločili od tega sveta”. —

“Blagor jim, ki v Gospodu zaspe, — da se odpočijejo od svojih opravil: njih dobra dela pa gredo za njmi!”

Zlate črke na spominskem kamenu izpere dež, jih razjedo vremenske spremembe; zlate besede zveličavnih nauk in opominov krščanske matere pa se ne izgube iz srca hvaležnih otrok.

Te priproste črtice o dobri svoji materi hotel sem postaviti v

listu Ave Maria za materin spominik v znak svoje ljubezni in hvaležnosti.

Vsem ljubim bravcem pa jo priporočam v molitev in blag spomin.—
P. Jeronim Knoblehar.

Spominčici na grob.

Že v zadnjem koledarju Ave Marije smo vam predstavili vzorno družino Mr. Berce-ta iz Iron Mountaina. Danes vam jo predstavljamo zopet. Podoba vam jo kaže še, kakor je bila. V resnici pa ni več tista, kakor je bila, ampak bistveno drugačna. Črna senca je legla na njo, ker zašlo ji je solce. Zlata mamica ji je umrla.

Ko nas je Mrs. Katarina Berce lansko jesen obiskala in nas s tem zelo razveselila, smo pač opazili, da ni zdrava. Prehlajenje v vratu jo je trlo. A nismo mislili, da se bo iz te, same na sebi neznatne bolezni, kaj hudega razvilo. Toda kar nismo mislili se je zgodilo. To je bila kal, ki jo je po novem letu položila na smrtno posteljo. Niso še vsi naročniki dobili druge številke Ave Marije, kjer smo jo težko bolno priporočili v molitev, ko nam je došla žalostna novica, da je umrla.

Rajnce je bila ena izmed prvih naročnic Ave Marije in ji ostala zve-

sta do smrti. Kjerkoli je mogla, jo je razširjala, da bi tako pomagala širiti ljubezen do Marije, ki jo je otroško ljubila. Tudi dopisovala je v njej tako dragi list. Njeni dopisi so bili sicer priprosti, iz katerih je pa odsevala plemenita duša, polna nežne ljubezni do Marije.

Kako lepo je za katoliško ženo, ako ni sebičnega duha, ako se ne zapre v svojo hišo in ne misli samo nase, ampak odpre duri in srce tudi drugim, najde čas tudi za razširjanje božjega kraljestva zunaj svoje družine. Taka plemenita žena je bila zdaj v Bogu počivajoča Mrs. Berce. Kjer je bilo treba kaj storiti za čast božjo in korist bližnjega, je bila takoj z odprtim srcem in odprtimi rokami zraven. Tako je sprejela našo Ave Marijo, ji pokazala pot v marsikatero hišo in jo ves čas prav izdatno podpirala. O kako pogrešamo takih žena po naših slovenskih naselbinah. Koliko bi lahko dobrega storile, koliko zlega pre-

Družina Berce.

prečile, koliko zašlih privedle nazaj na pravo pot.

Pri vsem tem, recimo socialno-karitativnem delu, je bila pa rajna Mrs. Berce tudi blaga žena svojemu možu in zlata mati svojim deseterim otrokom. Da, deset otrok jo je klicalo s sladkim imenom mati. In to jim je bila v resnici. Njena vzgoja je bila prava krščanska vzgoja, kakoršno bi morala dati vsaka slovenska mati svojim otrokom. Dve hčerki ste redovnici v samostanu sv. družine v Manitovoc, Wis. Drugi otroci so deloma dobro preskrbljeni izven doma, deloma pa še doma, pri ravno tako skrbnem očetu.

To je navadno, da je ona žena, ki je vneta za razširjanje kraljestva božjega zunaj domače hiše, tudi dobra mati. Ima pač veliko plemenito dušo, ožarjeno od vseobsežne nadnaravne ljubezni. Ljubezen ima kakor pravi sv. Avguštin vedno kaj dati. Gotovo tak materin duh močno vpliva na njeno najbližjo okolico, zlasti na njene otroke. Saj če velja o vseh, velja še bolj o otrocih, da več verujejo očem kot ušesom. Če ne slišijo mater samo govoriti o ljubezni do Boga in bližnjega, ampak vidijo tudi njena dela ljubezni, bodo šli za njo. Zgled je najboljši učitelj in vzgojitelj otrok, zlasti dokler še bolj njih čuti delujejo kot razum. Zato je naravno, če so že dve hčerki rajnce Katarine dale slovo svetu, šle v samostan, da se popolnoma posvete delom ljubezni do Boga in bližnjega. Tako bo plemenita mati živela v svojih plemenitih hčerkah, kojih dobra dela za Boga in bližnjega bodo še dolgo kakor cvetje maja padale na njen grob in ji klicalo: Hvala ti vzorna mati za nji!

* * *

Ne dolgo za Mrs. Berce je umrla v Clevelandu druga naša dobrotnica Mrs. Prinčič, mati Rev. J. Prinčiča, ki se zdravi v Denverju v Colo. Tudi ona je bila plemenita žena, preizkušena v plavžu trpljenja, ki ga ji je Bog poslal z dolgotrajno boleznijo sina-duhovnika.

* * *

Blagima dušama večni mir!
Niju potrtem dragim naše iskreno sožalje in udanost ob nenadomestljivi zgubi!

Mi pa molimo za ene in druge!

PROŠNJA.

Vsem rojakom in romarjem Velesovskim
in vsem vernim Slovincem
v Ameriki!

Mnogi sami poznate Velesovo, drugi ste pa vsaj slišali o lepi ondotni cerkvi Matere Božje v tih dolini pod skalnatim Grintavcem. Kdor je bil enkrat tam, pride rad še v drugič. Saj je ta dom Marijin eden najlepših v škofiji.

Ta bo sedaj po vojski kmalu tudi eden najbolj zapuščenih; ker ga ne bo moč vzdrževati. Zupnija šteje komaj 600 ljudi, pa še teh je dobra tretjina siromakov, ki komaj sebe borno prežive. Domacini bodo komaj streho popravljali, sedaj, ko stane ena opeka skoraj poldrugo krono.

Vojska nam je pobrala zvonove, pobrala orglje. Pol milijona kron bi bilo komaj zadosti, da bi se le to dvojce napravilo, kakor je bilo pred vojsko.

Kje jih vzeti, ko avstrijska vlada ni pustila ne ene pedi posestva tej nekdanji bogati cerkvi? Brez kake izredne pomoči še misliti ni na to, da bi kedaj prišli do zvonov, še manj pa do orgelj. V tej stiski se obračamo do Vas, verni rojaki. Vaš denar ima sedaj v primeri z našim veliko vrednost. Z razmerno ne velikimi žrtvami nam zamorete pomagati, da zopet zapoje v Velesovem zvonovi in zadone orglje, Materi Božji v čast, nam v veselje in Vam v ponos.

Amerika je v vojski odločila naš poraz, ne morete nam zameriti, če prosimo, da nam Amerika tudi pomaga dvigniti se.

Blagohotne darove pošiljajte na naslov: G. John Zorman, 210 N. Water Str., Sheboygan, Wis., katerega pooblastimo s tem pismom, da jih sprejema za nas in zbrane semkaj pošlje.

Predstojništvo župne cerkve Matere Božje v Velesovem, dne 6. jan. 1921.

Jos. Brešar, župnik.
Jamez Jereb, ključar.
Josip Sajovic, ključar.

M. Elizabeta:

DOLOROSA.

Kito cvetja, žalna Mati,
sem prinesla pred tvoj kip
z željo vročo, da veselo
bi te zrla le en hip.

Ž njo pokrijem krono ostro,
ki jo nosi mrtvi Sin,
ran petero ž njo odenem,
da ne vidiš njih globin.

Daj, dovoli, da ustavim
za trenutek tok solza,
mečev sedem rahlo vzamem
iz trpečega srca!

O, kaj prosim, Dolorosa . . .
Lepa v grenkih si solzah,
lepa s prebodenim srcem,
lepa s Križanim v rokah.

Kam bi nesla svojo solzo,
kam izlila vzdih globok?
Z Materjo trpečo, solzno,
laže nosi križ otrok.

BOŽIČNI DAROVI ZA AVE MARIJO:

- \$10 je daroval Neimenovan iz Beauty, Penn.
- \$5 je daroval Martin Marentič.
- \$2 je darovala Jennie K.
- Po \$1 so darovali: Agneza Novak, Ana Filak, Terezija Kmet, M. Tomec, Marija Bevc.
- 80c je daroval A. Banko.
- Po 75c so darovali: Blaž Močilnik, Mrs. Veršek.
- Po 50c so darovali: John Culjan, Frances Cherek, Agneza Ferenčak, Alojzija Stare, Jožef Dobravec, George Nemanich, Ana Jerele, Frančiška Korak, Magda Heimicher, Frances Selak, Marija Babich, M. Osterman, Frank Koren, Antonija Perčič, Agneza Turk, John Svete, Ivana Jelenc, Marija Dekleva, M. Vranešič, Agneza Cričar, Gertrude Močilnik, Mrs. Marija Brula, Miss Marija Brula.
- Mar. Skerl, Fr. Ponikvar, Am. Sweek, John Svete, Ivana Setničar, G. Stare, John Mihelič, Mar. Dolinšek, Helena Zore, Frances Brodnik, Frančiška Hren, Ant. Krajnc, Mar. Casserman, Gertrud Urbas, Ivan Molek, Jakob Trojer, Aleš P'ut, Mar. Petach, Jos. Kitek, Joe Blatnik.
- Po 25c so darovali: Frances Skrabar, M. Gregorich, Ana Jakše.

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS.

Piše Rev. Smoley.

V SPREMSTVU MATERE! (Sedem postnih govorov.)

III.

Takrat toraj jim ga je izročil, da ga križajo.—Jan. 19, 16.

Zgodovina nam pripoveduje, da sta se v Rimu svoječasno borila dva moža za vlado, Cezar in Pompej, oba slavna vojskovodje. Zbrala sta silne armade in blizu Farzala je prišlo do boja. Bila je to krvava bitka, v kateri je padlo na tisoče in tisoče plemenitih Rimljanov. Cezar je zmagal, Pompej se je spustil v beg. Na begu je bil zavrtno umorjen, njegovo glavo so prinesli Cezariju. Pogled na Pompejevo glavo ga je pretresel. Videl je oči svojega sovražnika, ki so vedno gledale le z nevoščljivostjo na njega; videl je čelo, ki je kovalo vedno sovražne naklepe; kljub vsemu se je Cezar razjokal. Tudi nas bi tak pogled presunil.

Ob trpljenju Kristovem je bila tudi pokazana ljudstvu krvava glava, ko je zbičanega Krista Pilat predstavil ljudstvu z besedami: "Glej-te, človek!" Kako žalosten pogled je bil to!

Je li ta pogled na Kristovo glavo judovsko ljudstvo pretresel?

Groza nas obhaja, ko slišimo njihov krik na Pilatove besede: "Glej-te, človek!" . . . "Križaj ga, križaj ga!"

Je li to mogoče? Je li to ljudstvo pozabilo dobrot, ki mu jih je Krist skazoval? Ne pozna li več svojega Krista?

Da, pozna ga! Tudi judovsko ljudstvo je prvi pogled na Kristovo glavo presunil. Toda farizeji so hitro začeli hujskati množico, ki se je dala zopet zapeljati in pričela kričati: "Križaj ga, križaj ga!" Tako je ljudstvo vedno nestanovitno in ne-hvaležno.

Pilat se je nekaj časa še branil, ker je vedel, da je Kristus nedolžen, a končno se je le udal. Tej obsodbi hočemo danes posvetiti našo pozornost in premišljevati:

- 1.—kaj je trpel Kristus;
- 2.—kaj je trpela Marija;
- 3.—kak nauk sledi iz tega za nas

Na vzvišenem mestu v palači rimskega namestnika v Jeruzalemu je bila sodna dvorana. V tej so dajali rimski deželni glavarji svoje razsodbe.

Ko je Pilat videl, da so vsi njegovi poskusi, da bi Krista osvobodil, zastonj, ker se je bal Judov, ki so mu grozili s cesarjem, se je odločil, da ga obsodi.

Spremljan od vojakov se je vsedel na sodni prestol. Jezusa so pripeljali pred njega. Razjarjen, da mora popustiti Judom, hotel se je iz njih še norčevati in rekel: "Glej-te, vaš kralj!" A Judje so kričali: "Proč ž njim, proč ž njim, križaj ga!" Pilat na to: "Vašega kralja naj križam?" In veliki duhovni so odgovorili: "Nimamo kralja razen cesarja!" (Jan. 19, 14-15.)

Pilat si je dal prinesiti vode, umil si roke vpricho ljudstva in rekel: "Jaz sem nedolžen nad krvjo tega pravičnega, vi glejte!" In vse ljudstvo je odgovorilo in reklo: "Njegova kri, pridi nad nas in nad naše otroke!" (Mat. 27, 24-25.)

In Pilat je razglasil sodbo. Smrtne obsodbe te vrste, ki so jih proglašali rimski namestniki, so se vedno končavale z besedami: Ibis ad crucem, pojdeš na križ!

Tudi nad Kristom je tako razglasil sodbo. Ibis ad crucem, pojdeš na križ!

Strašne besede, ki pretresajo telo in dušo.

Kristus je bil Bog in človek. Kot človek podvržen vsem človeškim bolestim telesa in duše.

Ibis ad crucem! Pojdeš na križ! Kako se je morala stresti njegova duša in telo! Treslo se je telo v mislih na bolečine, katere bo treba pri križanju trpeti.

Trepotala je duša vsled krivične sodbe; trepetala je vsled nehvaleznosti ljudstva; trepetala je vsled sramote, ker ni bilo večje sramote, kakor smrt na križu, h kateri so bili obsojeni vedno le največji zločinci.

A vendar je Kristus sprejel razsodbo popolnoma udan. Bil je Jagne, ki je na se vzelo grehe celega sveta; križ je imel postati oltar, na katerem je imel biti darovan za ljudstvo, ključ, ki naj odpre nebeska vrata.

Sedaj je nastopil oni trenotek, radi katerega je prišel na svet; sedaj je prišel čas, ko so se imele spolniti Gospodove besede: "Dobri pastir da življenje za svoje ovce".

Sodba je bila razglašena . . .

Slišali so jo farizeji, slišalo ne-hvaležno ljudstvo in se radovalo.—Slišal je pa sodbo tudi še nekdo drugi, ki se je tresel bolesti, in to je bila Mati Gospodova, Marija.

Kako je moralo zaboleti Njeno srce, ko je slišala besede: Ibis ad crucem! Pojdeš na križ!

Ko se je bližal Pilat sodnemu prestolu, je vedela dobro, kaka razsodba čaka Njenega Sina; saj je vedela že pri njegovem rojstvu, čemu je prišel na svet; saj je sam prerokoval apostolom in njej, da bo križan. In vendar se je pričela tresti in trepetati ta žalostna Mati, ko je zaslišala besede: Ibis ad crucem, pojdeš na križ!

Čutila je vso grozoto te razsod-

be, kakor jo je čutil njen Sin. Čutila je krivičnost razsodbe; čutila britkost vsled nehvaležnosti ljudstva; čutila sramoto, katero je moral Krist vsled križanja prenesti . . .

Kak nauk sledi sedaj iz tega za nas?

Pred vsem ne smemo pozabiti, da so tudi naši grehi po Pilatovih ustih klicali: Ibis ad crucem, pojdeš na križ! Zato prenapolnjeni ljubezni do Krista pokleknimo v duhu pred Odrešenika, ki je potrpežljivo, udano čakal, da mu prinesejo križ; skesani se mu zahvalimo za njegovo ljubezen!

Pomislimo, da se je dal soditi in obsoditi od ljudi, da bi nam olajšal sodbo v večnosti. "Vsi se moramo pokazati pred sodnim stolom božjim", pravi sv. Pavel. Ta sodba bo velikanske važnosti, ker bo šlo za našo celo večnost, srečno ali nesrečno. Kako se človek trese pred tem trenutkom.

Grozen trenutek! Toda Kristus ga nam je olajšal s tem, da se je dal soditi od ljudi.

V življenju sv. Frančiška Saleškega se čita, da je na poti iz Pariza v Lyon nevarno obolel. Generalni vikar lyonski je vprašal bolnika, si li ne želi, da bi obhajali 40. urno pobožnost, da bi ozdravel. Svetnik je spokorno rekel: "Nisem tega vreden!" Generalni vikar njegove ponižnosti ni razumel in je vprašal: "Ali si ne želite molitve?" Sv. Frančišek: "O, molitve tako zelo potrebujem!" Generalni vikar je dejal: "Največji svetniki so trepetali pred smrtjo". "V tem oziru so imeli prav", je rekel sv. Frančišek, "kajti po smrti je sodba in sodba je ostra. Zato molim: "Potrdi me, Gospod, v svojem strahu. Tudi upam na Boga, ker pri sodbi ne bo samo moj sodnik, marveč v prvi vrsti moj Odrešenik".

Da, ta Gospod, ki nas bo sodil, podvrgel se je krivični sodbi, da bi bila naša sodba po smrti olajšana, da bomo šli z zaupanjem svojemu Sodniku nasproti.

Naj nam, o božji Zveličar, in Tvoja žalostna Mati, vsem izprosi mi-

lostno sodbo. Amen.

IV.

In nesoč svoj križ, je prišel vun na kraj, ki se imenuje Kalvarija.—Jan. 19, 17.

V sv. pismu stare zaveze beremo, kako je Bog naložil Abrahamu, da mu daruje edinega sina Izaka. Bila je to skušnja pokorščine. Daritev se je imela vršiti na gori Moriah. Abraham se je podal s sinom in služabniki na goro. Ko je tretjega dne zagledal vrh gore, pustil je služabnike v podnožju in šel s sinom sam na goro. Drva, potrebna za žgavno daritev, je naložil sinu na ramena, in tako je nesel Izak sam drva, na katerih naj bi bil darovan.

V tej dogodbi vidijo cerkveni očetje predpodobo Kristusove krvave daritve. In res čudno! Na gori Moriah, kjer je imel biti darovan Izak, je bil pozneje sezidan jeruzalemski tempelj, zraven tega je bila Pilatova sodna dvorana, in tu je bila proglašena sodba: Ibis ad crucem, pojdeš na križ!

In na tem samem mestu, kjer je Abraham naložil Izaku drva za žgavno daritev, naložili so Kristu križ, na katerem je bil darovan za grehe sveta.

Pojdimo zopet v spremstvu Matere za njim, spremljajmo ga na Kalvarijo. Premišljajmo zopet:

- 1.—kaj je trpel Kristus;
- 2.—kaj je trpela Marija;
- 3.—kak nauk sledi iz tega za nas.

Komaj je Pilat proglasil sodbo: Ibis ad crucem, Pojdeš na križ, takoj so rablji zgrabili Krista. Pripravili so križ. S Krista so strgali sramotni plašč rane, ki so se komaj posušile, so se zopet odprle. Oblekli so ga v njegovo lastno oblačilo. Naložili mu križ na njegove rame, da bi ga sam nesel na morišče. Pripeljali so še dva razbojnika, ki sta bila tudi obsojena k smrti na križu.

S trobento je bilo dano znamenje in grozni sprevod se je pričel. Velikanske množice so bile v spremstvu.

Kaj vse je Krist na tej poti trpel! Pot je bila dolga, kakih 1200 ko-

rakov od Pilatove palače na goro Golgoto. Solnce je pripekalo z vso silo.

Pred vsem je Kristus trpel telesne bolečine. Od groznega bičanja ves razbit in raztrgan, nesel je na ranjenem telesu težki križ. Križ je bil nekako dvanajst čevljev dolg.—Eden konec je pritiskal na Kristove rame, drugi se je vlekel po kameniti poti. S težkim korakom se je pomikal dalje. Naenkrat je sprevod obstal. Kristus, premagan od slabosti, se je zgrudil prvič na zemljo. Preklinjanje rabljev in udarci bičev po Kristovem telesu so se začeli. Vzdignili so ga in vlekli dalje . . .

Razun telesnih je trpel Kristus še dušne bolečine. Razbojniki so bili njegovi tovariši. Videl je, kako ljudstvo gleda na njega s škodoželjnostjo, slišal je, kako se mu posmehuje in preklinja. Je li to plačilo za njegove dobrote? Ni še dolgo, ko je po ravno istih ulicah slavilo ljudstvo njega kot največjega dobrotnika in mu klicalo: "Hozana!" Danes je to vse drugače . . .

Največjo bolelost pa je čutil Gospod, ko je srečal svojo Mater. Kako je moralo boleti srce ljubečega Sina, ko je zagledal svojo jokajočo Mater! Toda to srečanje ni dolgo trpelo. Sprevod se je pomikal dalje.

Kmalu so se približali mestnim vratom. Še jeden korak, drugi, tretji, zadnji — in Zveličar bo zapustil nehvaležno trdovratno mesto. "Kolikokrat sem hotel zbrati tvoje sinove, kakor zbira koklja svoja piščeta pod peruti, a ti niso hotelo! Gospod jih sedaj zapušča, k njim se več ne bo vrnil. Prepustil jih bo njihovi usodi.

Kristus je padel zopet pod težo križa, in sovražniki so se že bali, da jim umrje na poti. Tega si niso želeli, hoteli so ga imeti na križu. In ravno ko so prišli iz mesta, zapazili so moža, ki se je vračal od dela na polju. Bil je pogan, z imenom Simon, doma je bil iz mesta Cyrene. Tega so zgrabili in prisilili, da je pomagal Kristu nesti križ.

Nevoljno je to storil. Preklinjal je v duhu, da je moral ravno v tem času mimo iti. Ni še poznal Krista, ni vedel, zakaj nese sramotni križ. Ni mislil takrat, da ga bo pozneje svet za to srečo zavidal. Z nevoljo je zgrabil za križ. A kmalu je Krista spoznal. Videl je njegovo tihost, ponižnost. Milost božja je zasvetila v njegovo dušo. Veroval je vanj. Nerad je pričetkom zgrabil za križ, nerad se je končno ločil od križa. Postal je svetnik, in sinova njegova, Aleksander in Rufus, postala sta škofa.

Sprevod se je bližal gori Golgoti . . .

Obrnimo se sedaj k Mariji. Kaj je trpela Ona?

Slišala je Pilatovo sodbo: Ibis ad cruce! Pojdeš na križ! Rada bi bila v tem trenutku stopila k Sinu, a ni mogla. Zato je hitela po stranskih ulicah, da bi mogla kje srečati svojega Sina. In srečala sta se žalostna Mati in žalostni, trpeči Sin! "Sin moj!", je zdihnila. Kaka bolelost je presunila njeno srce, ko ga je videla vsega razbitega! Simeon je prerokoval: "Tvojo lastno dušo presune meč" . . . In meč bolečin presunil je sedaj njeno dušo.

Toda to srečanje ni dolgo trpelo; surovi vojaki so jo potisnili v stran in gnali Krista naprej.

V solzah je šla v sprevedu z ostalo množico na goro Golgota.

Kako rada bi bila vzela sama križ na ramena in ga nesla mesto Sina. Kako rada bi bila mesto njega umrla. A ni bilo mogoče.

Hotela je saj biti blizu njega, hotela je skupno z njim trpeti, hotela keli trpljenja z njim do zadnje kapljice izpiti.

Kak nauk sledi sedaj iz tega za nas?

Dve stvari si zapomnimo: Kristus nese križ, in Kristus zapusti za vedno Jeruzalem.

Kristus nese križ!

Tudi nam je treba pogosto v življenju nositi razne križe: križ uboštva, križ boleznih, križ preganjanja itd.

In človek kaj rad godernja nad

svojim križem. Zdi se mu težak, le nerad ga nosi . . .

Dragi moji! Ne godrnjajmo! Pogledjmo na svojega Odrešenika, kako nese težki križ na Golgoto, da bi bil križan. Nese ga za nas; "kateri je za nas križan bil", molimo v rožnem vencu . . . Bodimo vdani v voljo božjo pri naših križih . . . Kdor hoče moj učenec biti, naj zadene svoj križ na svoje rame in hodi za menoj . . .

Blizu mesta Asizija je samostan, in v tem samostanu se hrani kot poseben spomin križec, ki ga je nosil sv. Frančišek Asiški. Je to čisto navaden križec, a na njem so vrezane besede — ki jih je vrezal sv. Frančišek sam — "Za njim", to je: Za Kristusom!

Za Kristusom moramo tudi mi v tem življenju. Kristus je šel kot jagnje udano, po križevi poti, zato ne godrnjajmo, če moramo za njim!

Drugo, česar ne smemo prezreti, je: Kristus zapušča za vedno Jeruzalem.

Prišel je k Jeruzalemčanom poln ljubezni, a ga niso hoteli sprejeti. Klical jih je k sebi, a so ga zavrgli. Posmehovali so se mu, izgnali so ga

iz mesta. Čas milosti je minul, Jeruzalem je bil prepuščen svoji usodi.

Tako se godi vsakemu posameznemu človeku in vsakemu narodu. Bog, Kristus, se bliža človeku, kliče ga k sebi. Človek ga odganja od sebe, dokler ga on končno popolnoma ne zapusti. Poginili so posamezniki, poginili celi kraji. Pogledjmo v Afriko, Azijo, južno Evropo, kje je kedaj cvetelo krščanstvo! Ljudstva so zapustila Kristusa, pregnala ga takorekoč iz svoje srede. Posledica? Nove vrste paganizem in barbarstvo.

Dragi! Varujmo se tega, da bi nas kdo zapeljal, da bi odgnali Krista od sebe. Varujmo se te nesreče, varujmo te nesreče svoje domove, svoje družine, svojo domovino!

Skrbite, da bo v vaših rodbinah, v vaših domačijah, v vaših naselbinah, Kristus živel, da bo Kristus vladal, da bo Kristus po njih kraljeval, potem bomo tudi mi enkrat zbrani okolo njega, "ki je za nas težki križ nesel". Amen.

Francozki brezverec in umazanec v pisanju prve vrste, Zola, je bil ob misli na smrt in strohnjenje v zemlji ves nervozen. Sredi noči je večkrat pokoncu.

NAZNANILO IN PRIPO- ROČILO.

Našim naročnikom in dobrotnikom kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio naznanjamo, da jih bo te dni obiskal **Mr. John Jerič**.

On je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in sploh vse, kar je zvezi z našimi listi "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik Presv. Srca Jezusovega".

Vsem ga toplo priporočamo in obenem prosimo, da mu gredo rojaki na roke v vseh ozirih.

**UPRAVA IN UREDNIŠTVO
AVE MARIJE, EDINOSTI
IN GLASNIKA P. S. J.**

Iz katoliškega in nekato- liškega sveta.

Smrt v izrednih okoliščinah. — Župnik Lenac v Turkih pri Osilnici je šel v nedeljo po novem letu na previdenje. Verno ljudstvo ga je spremljalo. Mej potom ga zadene mrtvoud. Na mestu se zgrudi mrtev na tla. Prestrašeno ljudstvo ni vedelo, kaj bi. Samo si Najsvetejšega ni upalo odvzeti svojemu mrtvemu dušnemu pastirju. Poslali so po gospoda župnika v Osilnico, da to stori. Tri ure so vstrajali ob izrednem taberna-keljni in molili za rajnega svojega dobrega gospoda, ki je celih pet in trideset let zvesto pasel njih duše.

V Jugoslaviji kulturni boj na obzorju. Minister prosvete, framazon Pribičević, je že začel strogo izvrševati svoj brez in protiverski šolski zakon za osnovne šole po Vojvodini. Za Slovenijo, ki mu je posebno dolg trn v peti, se mu zdi grozljive za enkrat še prekislji, a že misli na to. Njegovi psi, od starega grešnika Sl. Naroda pa do Jutra in Domo-vine in kakor se že vsa ta ščeneta ime-nujejo, so pridno na delu, da bi pri-pravila ugodna tla za "misijonarja" Pri-bičevića. Razni temni elementi komaj čakajo trenutka, ko jim bo zasijala češka svoboda. Se že vadijo. Na pokopališču romarske podružnice Liberge pri Litiji, so ti junaki prevrnili vse nagrobne spomenike, ki niso bili vzdani, že lezne pa polomili. Isto noč so pridri-li tudi na tržko pokopališče v Litijo in prevrgli dvajset najlepših spomenikov. Če je enkrat človek tako podivjal, da ni-ti pred mrtvimi nima več spoštovanja, potem že vemo koliko je ura bila. — Neki prof. Cicvarič je napravil za nas kato-ličane posebno "laskav" načrt. On pravi, da v Jugoslaviji ne bo prej miru, dokler se ultramontanizmu, to je kato-licizmu, ki ima svojega poglavarja izven države, ne zavije vratu, zlasti v Sloveni-ji, ki je najbolj rimska. Seve za enkrat še ne gre, pravi, ima še premočen vpliv. Najprej bo treba tega oslabiti, kar se bo doseglo z narodno cerkvijo in po-državljeno duhovščino. Res satansko zamišljen načrt! Morda se več ali manj tudi po sreči, ga izvršiti. Toda o kaki trajni popolni zmagi naj nikar ne sanjajo. Hudič in njegovi hlaci so jo na-zadnje še vedno po glavi dobili in jo bodo. Ob Petrovi skali se je razbila "saka plava, pa naj je bila še bolj tuda kot je Pribičevićeva. Jugoslovanski kato-licizem bo na po taki preizkušnji no-mlajen izšel iz kulturnega boja in Pri-bičeviću & Co. lahko postavil simboli-

čen spomenik iz — smole.

Misijon bo imel, po naših naselbinah dobro znani misijonar Rev. Kazimir Zakrajšek. In sicer v Canonsburgu, Pa., v cerkvi sv. Patrika 11. in 12. marca. V petek 11. marca zvečer naj pridejo Slo-venci v imenovano cerkev, kjer se jim bo vse drugo oznanilo. Od 13. pa do 20. marca bo pa sv. misijon v Ambridge, Pa., v slovaški cerkvi sv. Odrašenika. Polovico tedna za Slovence, polovico pa za Slovake.

Za letošnji mejnarodni tretjeredniški kongres v Chicagi se vrše velike pri-prave. Njegov namen bo pred vsem proslaviti sedemstoletni jubilej vstano-vitve tretjega reda sv. Frančiška, ob- enem se pa posvetovati o načinu, kako bi se dal duh tega velikega preporoditelja človeštva zopet zanesti mej široke mase človeške družbe, ki danes boleha na istih boleznih, kot za njegovega časa. Dala se bo nova pobuda za razširjanje tretje-ga reda po župnijah in tesnejšo organi-zacijo vseh podružnic v svrhu skupnega, smotrenega dela za notranjo preporodi-tev človeštva, kakor tudi za organizira- to delovanje na socialnem in karitativ- nem, dobrodelnem polju.

Ko se je l. 1907. prvič sprožila misel, sklicati tak mejnarodni kongres, je teda-nji sv. oče Pij X. dejal: Kakor vsi na- ši predniki, tako smo tudi mi prepriča- ni, da so ravno frančiškanske vstanove posebno pripravno sredstvo za prenovi- tev človeštva v Kristusu. Pač zato, ker je bil sv. Frančišek tako verna podoba Kristusova. Poleg tega so pa časi, ko je previdnost božja potapljaočemu se svetu poslala tega velikega moža, tako podobni našim. Ista bolezen, isto zdravi- lo. Radi tega radi odobravamo vse, kar ima namen svetu nazaj predstaviti tega svetega moža in pospeševati njego- vo čiščenje . . .

Da se tudi vi slovenski tretjeredniki še bolj vnamete za sv. Frančiška, njego-vega duha in njegove vzore, ne zamudi-te lepe prilike, na kar vas že zdaj opo-zarjamo. Pri pogledu na to ogromno Frančiškovo armado, boste dobili več poguma, da boste po zgledu svojega se- rafinskega očaka, gnani od božje lju- bezni, skušali ne samo sebi, ampak tu- di drugim koristiti. Priglasite se pravo- časno pri zastopniku Jugoslovanov Rev. Zakrajšku, da vam priskrbi vstopnice.

DOPIS.

Joliet, Ill. — Tu smo imeli zopet lepo društveno slavnost. Društvo sv. Fran-čiška Sal. je obhajalo svoj srebrni ju- bilej, petindvasetletnico svoje vstanovit-ve. Ob ½11. so se društveni člani kor-porativno vdeležili velike sv. maše z levi-ti. Mej slovesnim pritrkavanjem zvono-v, mogočnim bučanjem orgelj in kra- snim petjem se je pomikal slavnostni spre- vod v prazniško odeto cerkev. Na čelu je korakal mladinski oddelek, za njim ženske in nazadnje možki. Pravi starokrajski sprevoz nekdanjih dni, ljud- stva polnega žive vere, ki se ne briga za kvakanje žab v kaki obcestni luži. Ob pol treh so bile slovesne večernice, nato blagoslov z Najsvetejšim. Sledil je društveni banket v slavnostno okrašeni dvorani, koje mize so ženske bogato ob- ložile. Mej ubranim petjem smo se prav prijetno zabavali. Bog daj, da bi druš- tvo sv. Frančiška v istem duhu in če moč- nejše, obhajalo svoj zlati jubilej.

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Materi Božji za srečno prestano operacijo na vratu, ka- kor tudi za ozdravljenje mojega najmlaj- šega sina .
Mrs. Marija Brula.

Sheboygan, Wis.
Moja hčerka Anica je tako hudo zbo- lela, da sem že obupavala nad njenim ozdravljenjem. V tej stiski se zatečem k presv. Srcu Jezusovemu in Marijine- mu za pomoč ter obljubim, da se bom javno zahvalila v Ave Mariji če bom uslišana. Ker je hčerka res popolnoma ozdravela, s tem z veseljem in polna hvaležnosti spolnujem svojo obljubo.

Katar. Malarih,
San Francisco, Cal.
Tisočera hvala prev. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ozdravljenje mojega otroka.
Marija Bevc.
Canonsburg, Pa.

JAVNA ZAHVALA.

Moj sin vojak je nevarno zbolel v San Francisco. Bil je operiran. Dolgo časa je viselo njegovo življenje na niti. V tej stiski smo se obrnili v molitvi k Ma- riji in obljubili javno zahvalo v "Ave Maria" in dar, ako nam sin ostane pri življenju. Hvala Bogu, sinu se je ne- pričakovano zboljšalo in bode kmalu po- polnoma okreval. S tem pa spolnujem svojo obljubo.

Mrs. H. K., Chicago, Ill.

Telephone: Canal 1614

VSTANOVLJENO 1888.

A. M. KAPSA

Slovcem pripo-
ročam svojo trгови-
no z železnino.

Pošteno blago —
zmerne cene.

2000-2004 Blue Island Ave., Cor. 20th St.
Chicago, Ill

Pridite in prepričajte se!

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

**Kašelj, prehlad,
hripavost,**

so v tem času splošne bolezni v le-
tu. Skušajte se jih iznebiti. Hitro
ozdravljenje lahko prepreči resne
posledice.

**Severa's
Cough Balsam**

(preje Severov pljučni balzam) je
bil v uporabi skozi štirideset let z
izvrstnim uspehom za zdravljenje
hripavosti, ranjenega grla, prehla-
da, pokašljevanja in kašlja, ki pri-
haja iz sapnika. Prijeten zavžitek.
Odrastli, otroci in celo dojenčki ga
lahko vzamejo. Na prodaj po le-
karnah. Cena 25c in 50c.

**W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA**

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim
duhovnikom svojo veliko izbi-
ro nabožnih knjig v vseh je-
zikih, vseh cerkvenih potreb-
ščin, kipov, podob, svetinjic
i. t. d.

Priporoča se tudi vsem slo-
venskim društvom pri nakupu
zastav in društvenih znakov.

21 Barclay Street, New York
Telefon, 5985 Barclay.

**Katoliški Slovenci zave-
vedajte se svoje dol-
žnosti in podpi-
rajte!**

"KATOL. ČASOPISJE."

ZA VSE LJUDI IN ZA VSE SLUČAJE.

Gotovo je, da imam največje prodajalne in najbolj založene z različnim blagom za slovenske gospodinje in gospodarje, pa tudi za ženine in neveste, ker imam fino pohištvo in druge potrebne reči.

PRVE SO GOSPODINJE, katere dobijo pri meni najboljše peči, preproge, linoleum, po-
sodo, vozičke, zibe, blazine, omare in drugo.

GOSPODARJI VEDO, da imam raznih barv, železja, ključavnic, cevi za plin, stekla, korita
in drugo vedno v zalogi.

NOČ IN DAN pa imam otvorjen pogrebni zavod z "AMBULANCAMI". — Trije am-
bulančni in bolniški avtomobili so vedno na razpolago, za vsaki čas, za vsako nezgodo
ali bolezen.

Največji pogrebni zavod, v katerem izvršujemo vsa dela v vso zadovoljnost naroda.

Oba telefona noč in dan:

Bell: Rosedale 1881.

O. S. Princeton 1381.

Anton Grdina, Trgovec in pogrebnik
1053 E. 62nd St., Cleveland, O.

S slabim želodcem ni vspeha!

Dr. Orison Swett Marden, sloveči pisatelj pripoveduje: "Možgani do-
be veliko kredita, ki bi ga pravzaprav moral dobiti želodec. In prav ima.
Na tisoče ljudij je na svetu, ki se imajo zahvaliti za svoj uspeh v življen-
ju predvsem dobri prebavi. Kdor ima slab želodec in trpi bolečine, ne
more imeti nikdar popolnega uspeha. Najbolj zanesljivo zdravilo za slab
želodec je:

Zlata kolajna

San Francisco
1915

Veliko darilo

Panama 1916

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

Pripravljeno je samo iz grenkih rastlin,
korenin in lubja znane zdravilne vrednosti in
naravnega rdečega vina. Izčisti želodec, odpra-
vi vse snovi iz notranjosti, pospešuje prebavo,
vrne slast, ojači živce in celo telo. Za za-
prtje, slabo prebavo, glavobol, omotico, nervoz-
nost, pomanjkanje energije, splošno omemog-
lost, i. t. d.

Trinerjeva Angelika Grenka Tonika

je splošno odvajalno in zelo okusno sredstvo proti slabostim telesnega vstroja,

TRINERJEV LINIMENT

je izvrstvo zdravilo, zelo močno, toraj uporabno za zunanja zdravila.
Oprostilo te bo revmatizma in trganja. Ako so tvoji udje otrpli, ali imaš
bolečine v hrbtu, ali si kak ud pretegnil ali zvil, za otekline itd., ako si z
njim namažeš utrujene mišice ali noge potem, ko si se skopal, boš začu-
den čutil blagodejen vpljiv.

TRINERJEV ANTIPUTRIN je najboljši čistilec za zunanjo upo-
rabo: Grgranje, izpiranje ust, čistenje ran, odprtini i. t. d.

V vseh lekarnah.

JOSEPH TRINER COMPANY

1333-1343 S. Ashland Ave, Chicago Ill

